

KRISTIN HANNAH

De wintertuin

the house of books

Oorspronkelijke titel

Winter Garden

Uitgave

St. Martin's Press, New York

Copyright © 2010 by Kristin Hannah

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2011 by The House of Books,
Vianen/Antwerpen

Vertaling

Marjet Schumacher

Omslagontwerp

Julie Bergen

Omslagillustratie

ZoneCreative, Getty Images

Foto auteur

Deborah Feingold

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 3177 6

D/2011/8899/138

NUR 302

www.thehouseofbooks.com

www.kristinhannah.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

1972

Op de oevers van de machtige Columbia River, in dit ijzige seizoen waarin iedere ademtocht zichtbaar werd, was het stil in de boomgaard die Belye Nochi heette. Slapende appelbomen strekten zich uit zo ver het oog reikte, hun stevige wortels diep in de koude, vruchtbare grond verankerd. Als de temperaturen kelderden en alle kleur uit het land en de lucht wegtrok, veroorzaakte het wit geworden landschap een soort sneeuwblindheid; de ene dag was niet meer te onderscheiden van de andere. Alles bevroor, werd breekbaar.

Nergens was de stilte voelbaarder dan in Meredith Whitsons eigen huis. Met haar twaalf jaar had ze al ontdekt wat voor leegtes er konden ontstaan tussen mensen. Ze zou graag willen dat haar familie was zoals de families die ze op televisie zag, waar alles perfect leek en iedereen goed met elkaar kon opschieten. Niemand, zelfs haar geliefde vader niet, begreep hoe eenzaam ze zich vaak voelde binnen deze vier muren, hoe onzichtbaar.

Maar dat zou morgenavond allemaal veranderen.

Ze had een briljant plan bedacht. Ze had een toneelstuk geschreven, gebaseerd op een van haar moeders sprookjes, en ze zou het opvoeren tijdens de jaarlijkse kerstviering. Het was typisch zoiets wat zou kunnen gebeuren in een aflevering van *The Partridge Family*.

‘Waarom mag ik niet de hoofdrol spelen?’ vroeg Nina zeurderig. Het was minstens de tiende keer dat ze die vraag stelde sinds Meredith het script af had.

Meredith draaide zich om in haar stoel en keek neer op haar zusje van negen, dat gehurkt op de houten vloer van hun slaapkamer een mintgroen kasteel op een oud laken zat te schilderen.

Meredith beet op haar onderlip en deed haar best om niet te fronsen. Het kasteel was veel te rommelig; helemaal niet goed. 'Moeten we het daar nou alweer over hebben, Nina?'

'Maar waaróm mag ik niet de boerendochter zijn die trouwt met de prins?'

'Dat weet je best. Jeff speelt de prins en hij is dertien. Je zou er stom uitzien naast hem.'

Nina zette haar verfkwast in het lege soepblik en leunde achterover op haar hielen. Met haar korte zwarte haar, heldergroene ogen en bleke huid zag ze eruit als een volmaakt klein elfje. 'Mag ik volgend jaar de boerendochter zijn?'

'Zeker weten.' Meredith grijnsde. Ze vond het een heerlijk idee dat ze misschien wel een familietraditie aan het creëren was. Bij al haar vriendinnen thuis hadden ze tradities, maar bij de Whitsons niet; zij waren altijd anders geweest. Er kwam geen familie op bezoek met de feestdagen, er was geen kalkoen met Thanksgiving en geen ham met Pasen, er waren geen gebeden die altijd werden opgezegd. Ze wisten verdorie niet eens precies hoe oud hun moeder was.

Het kwam doordat mama Russische was en alleen in dit land. Of dat was in ieder geval wat papa zei. Mama zelf zei nooit zoveel, nergens over.

Meredith reageerde verrast toen er op de deur werd geklopt. Ze keek op, precies op het moment dat Jeff Cooper en haar vader de kamer binnen kwamen.

Meredith voelde zich net zo'n lange, slappe ballon die langzaam wordt gevuld en een nieuwe vorm aanneemt door de lucht die erin wordt geblazen, en in dit geval was Jeffrey Cooper de lucht. Ze waren al sinds groep vier elkaars beste vrienden, maar de laatste tijd voelde het anders om in zijn buurt te zijn. Spannend. Soms, als hij naar haar keek, kon ze amper ademhalen. 'Je bent precies op tijd voor de repetitie.'

Hij schonk haar een van zijn oogverblindende glimlachjes. 'Als je

het maar niet aan Joey en de andere jongens vertelt. Ze zouden me hier echt onwijs mee pesten.’

‘Over dat repeteren,’ zei papa, een stap naar voren doend. Hij had zijn werkkleren nog aan, een bruin kostuum met oranje stiksel. Gek genoeg lag er geen glimlach verscholen onder zijn borstelige zwarte snor of in zijn ogen. Hij hield het script in de lucht. ‘Dit is het toneelstuk dat jullie gaan opvoeren?’

Meredith stond op uit haar stoel. ‘Denk je dat ze het mooi zal vinden?’

Nina kwam overeind. Haar hartvormige gezicht stond ongewoon ernstig. ‘Zal ze het mooi vinden?’

Ze keken elkaar aan over het grote, Picasso-achtige, groene kasteel en de kostuums die op het bed lagen uitgesteld. De waarheid die ze onderling uitwisselden, met enkel blikken, was dat Anya Whitson een kille vrouw was; alle warmte die ze bezat, was op haar echtgenoot gericht. Bitter weinig ervan bereikte haar dochters. Toen ze klein waren, had papa geprobeerd te doen alsof het anders was, om hun aandacht af te leiden als een goochelaar, hen betoverend met de stralende warmte van zijn genegenheid, maar net als met alle illusies was de waarheid er uiteindelijk achter vandaan gekomen.

Ze wisten dus allemaal wat Meredith vroeg.

‘Ik weet het niet, Meredoedel,’ zei papa, in zijn zak reikend naar zijn sigaretten. ‘Je moeders verhalen...’

‘Ik vind het heerlijk als ze aan het vertellen is,’ zei Meredith.

‘Het is de enige keer dat ze echt tegen ons praat,’ voegde Nina eraan toe.

Papa stak een sigaret op en staaarde naar hen door een kringeltje grijze rook, zijn bruine ogen tot spleetjes geknepen. ‘Ja,’ zei hij, uitblazend. ‘Het is alleen...’

Meredith liep naar hem toe, erop lettend dat ze niet op het schilderwerk stapte. Ze begreep zijn aarzeling; niemand van hen wist ooit precies wanneer mama een woedeaanval zou krijgen, maar dit keer wist Meredith zeker dat ze het antwoord had. Als er iets was waar haar moeder van hield, dan was het wel dit sprookje over een roekeloze boerendochter die het lef had om verliefd te worden op een

prins. ‘Het duurt maar tien minuten, papa. Ik heb het geklokt. Iedereen zal het leuk vinden.’

‘Oké dan,’ zei hij uiteindelijk.

Ze voelde haar borst opzwellen van trots en hoop. Voor één keer zou ze de kerstviering niet doorbrengen met een boek in een donker hoekje van de woonkamer, of met afwassen in de keuken. In plaats daarvan zou ze in het middelpunt van haar moeders belangstelling staan. Dit toneelstuk zou bewijzen dat Meredith had geluisterd naar ieder kostbaar woord dat mama ooit had gezegd, zelfs de weinige woorden die zachtjes werden uitgesproken, in het donker, als ze een verhaal vertelde.

In het daaropvolgende uur dirigeerde Meredith haar acteurs door het toneelstuk heen, hoewel eigenlijk alleen Jeff hulp nodig had. Nina en zij hoorden dit sprookje al jaren.

Later, toen de repetitie afgelopen was en iedereen zijn eigen weg was gegaan, bleef Meredith doorwerken. Ze maakte een poster waarop stond: EENMALIGE VOORSTELLING: EEN GROOTS TONEELSTUK VOOR DE FEESTDAGEN en schreef hun drie namen eronder. Ze werkte het geschilderde achterdoek bij (het was onmogelijk om het helemaal goed te krijgen; Nina kleurde altijd buiten de lijntjes), en hing het toen op in de woonkamer. Toen het decor klaar was, maakte ze lovertjes op het balletrokje van tule dat dienst deed als de prinsessenjurk die ze aan het eind zou dragen. Het was bijna twee uur ’s nachts tegen de tijd dat ze naar bed ging en zelfs toen was ze nog zo opgewonden dat het heel lang duurde voordat ze in slaap viel.

De volgende dag leek voorbij te kruipen, maar om zes uur begonnen dan eindelijk de gasten te arriveren. Het was geen groot gezelschap, gewoon dezelfde mensen als altijd: mannen en vrouwen die voor de boomgaard werkten plus hun familie, een paar burens en papa’s enige nog levende familielid: zijn zus Dora.

Meredith zat boven aan de trap naar de hal beneden te kijken. Onwillekeurig zat ze met haar voet op de tree te tikken, zich afvragend wanneer ze het startsein zou kunnen geven.

Net toen ze op het punt stond om op te staan, hoorde ze een kletterend, rammelend geluid.

O, *nee*. Ze schoot overeind en rende de trap af, maar het was al te laat.

Nina stond in de keuken met een metalen lepel op een pan te slaan en riep: 'Het gaat beginnen!' Niemand wist de schijnwerpers zo op zichzelf gericht te krijgen als Nina.

Er klonk hier en daar gelach terwijl de gasten zich via de keuken naar de woonkamer begaven, waar het geschilderde kasteel aan een aluminium filmprojectiescherm hing naast de immense open haard. Rechts daarvan stond een grote kerstboom, versierd met supermarktlichtjes en knutselwerkjes die Nina en Meredith in de loop der jaren hadden gemaakt. Voor het beschilderde laken bevond zich hun 'podium': een kleine houten brug die rustte op de hardhouten vloer en een straatlantaarn gemaakt van karton, met een zaklamp die met tape aan de bovenkant was vastgemaakt.

Meredith dimde de lichten in de kamer, deed de zaklamp aan en dook toen weg achter de geschilderde achtergrond. Nina en Jeff waren er al, in hun kostuums.

Er was maar een klein beetje privacy hierachter. Als ze naar opzij leunde, kon ze een aantal van de gasten zien, en zij haar ook, maar het voelde toch afgebakend. Toen het stil werd in de kamer, haalde Meredith diep adem en begon het verhaal te vertellen dat ze zo zorgvuldig had uitgedacht: 'Haar naam is Vera en ze is een arme boeren dochter, een niemand. Ze woont in een magisch rijk dat het Sneeuwkoninkrijk heet, maar haar geliefde wereld is stervende. Het kwaad heeft zijn intrede gedaan in dit land; het rolt over de geplaveide straatjes in zwarte koetsen, gezonden door een donkere, gemene ridder die het allemaal wil verwoesten.'

Meredith maakte haar entree, ervoor wakend om niet te struikelen over haar lange, gelaagde rokken toen ze het podium betrad. Ze keek uit over de gasten en zag haar moeder achter in de kamer, zelfs in deze menigte op de een of andere manier alleen, haar mooie gezicht verscholen achter een waas van sigarettenrook. Voor één keer zat ze Meredith recht aan te kijken.

'Kom, zusje,' zei Meredith luid terwijl ze in de richting van de straatlantaarn liep. 'We zullen ons niet laten tegenhouden door deze kou.'

Nina stapte achter het gordijn vandaan. Gekleed in een haveloos nachthemd, haar haar bedekt door een zakdoek, wrong ze haar handen ineen en keek naar Meredith op. ‘Denk je dat het de Zwarte Ridder is?’ riep ze, daarmee een lach ontlokkend aan het publiek. ‘Komt het door zijn zwarte magie dat het zo koud is?’

‘Nee. Nee. Het komt door het verlies van onze vader dat ik het zo koud heb. Wanneer zal hij terugkeren?’ Meredith drukte de rug van haar hand tegen haar voorhoofd en zuchtte dramatisch. ‘De koetsen zijn tegenwoordig overal. De Zwarte Ridder wint aan kracht... Mensen gaan voor onze ogen op in rook...’

‘Kijk,’ zei Nina, wijzend naar het geschilderde kasteel. ‘Het is de prins...’ Ze slaagde erin om eerbiedig te klinken.

Jeff nam zijn positie in op hun kleine podium. In zijn blauwe colbertje en spijkerbroek, met een goedkope gouden kroon op zijn tarweblonde haar, zag hij er zo knap uit dat Meredith heel even haar tekst kwijt was. Ze wist dat hij zich geneerde en zich niet op zijn gemak voelde – dat was duidelijk te zien aan de rode kleur van zijn wangen – maar toch was hij er, en daarmee bewees hij dat hij een goede vriend was. Hij glimlachte naar haar alsof ze werkelijk een prinses was.

Hij stak haar een paar zijden rozen toe. ‘Ik heb twee rozen voor je,’ zei hij tegen Meredith, met krakende stem.

Ze raakte zijn hand aan, maar voordat ze haar tekst kon zeggen, klonk er een harde klap.

Meredith draaide zich om, en zag haar moeder midden tussen de mensen staan, roerloos, haar gezicht bleek, haar blauwe ogen fonkelend van woede. Bloed drupte van haar hand. Ze had haar cocktailglas gebroken en zelfs hiervandaan kon Meredith een scherf uit haar moeders handpalm zien steken.

‘Genoeg,’ zei haar moeder scherp. ‘Dit is niet bepaald amusement voor een feestje.’

De gasten wisten niet wat ze moesten doen: sommigen stonden op, anderen bleven zitten. Het werd doodstil in de kamer.

Papa liep naar mama toe. Hij sloeg zijn arm om haar heen en trok

haar dicht tegen zich aan. Of dat probeerde hij: ze wilde niet buigen, zelfs voor hem niet.

‘Ik had jullie nooit die idiote sprookjes moeten vertellen,’ zei mama, haar Russische accent scherp van woede. ‘Ik was vergeten hoe romantisch en leeghoofdig meisjes kunnen zijn.’

Meredith voelde zich zo vernederd dat ze zich niet kon verroeren.

Ze zag haar vader haar moeder naar de keuken loodsen, waar hij haar waarschijnlijk rechtstreeks meenam naar de gootsteen om haar hand schoon te maken. De gasten vertrokken alsof dit de *Titanic* was en ze op reddingsboten afstormden die vlak buiten de voordeur lagen te wachten.

Alleen Jeff keek naar Meredith en ze kon zien hoe gênant hij het vond voor haar. Hij liep op haar af, de twee rozen nog steeds in zijn hand. ‘Meredith–’

Ze stoof langs hem heen en rende de kamer uit. Aan het eind van de gang, in een donker hoekje, kwam ze slippend tot stilstand en bleef daar staan, hard hijgend terwijl de tranen brandden in haar ogen. Vanuit de keuken hoorde ze haar vaders stem, hij probeerde zijn boze vrouw te kalmeren. Een minuut later hoorde ze een deur dichtgaan en ze wist dat Jeff naar huis was gegaan.

‘Wat deed je verkeerd?’ vroeg Nina zachtjes terwijl ze naast haar kwam staan.

‘Wie zal het zeggen?’ zei Meredith, haar ogen droog vegend. ‘Wat een trut.’

‘Dat is een lelijk woord.’

Meredith hoorde het beven van Nina’s stem en wist dat ze heel erg haar best deed om niet te gaan huilen. Ze reikte omlaag en pakte de hand van haar zusje.

‘Wat gaan we doen? Moeten we sorry zeggen?’

Meredith moest onwillekeurig denken aan de vorige keer dat ze haar moeder boos had gemaakt en sorry tegen haar had gezegd. ‘Dat kan haar niks schelen. Geloof me.’

‘Wat gaan we dan doen?’

Meredith probeerde zich net zo volwassen te voelen als ze die och-

tend had gedaan, maar haar zelfvertrouwen was verdwenen. Ze wist wat er zou gebeuren: papa zou mama kalmeren en daarna zou hij naar boven komen, naar hun slaapkamer, en hen aan het lachen maken en hen in zijn grote, sterke armen houden en tegen hen zeggen dat mama echt van hen hield. Tegen de tijd dat hij klaar was met de grapjes en de verhaaltjes, zou Meredith het wanhopig graag willen geloven. Voor de zoveelste keer. 'Ik weet al wat ik ga doen,' zei ze, door de hal naar de keuken lopend totdat ze mama's zijkant kon zien – alleen haar slanke zwartfluwelen jurk, haar bleke arm en haar witte, witte haar. 'Ik ga nooit meer naar die stomme sprookjes van haar luisteren.'